

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України у м. Києві та Київській області

Слідче управління

просп. Перемоги, 55/2, м. Київ, 03113, телефон (044) 253-82-76, факс (044) 253-26-55
www.ssu.gov.ua, e-mail: gusbu_kiv@ssu.gov.ua, Код ЄДРПОУ 20001792

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

місто Київ

«12» 08 2025 року

Старший слідчий в ОВС 3-го відділу слідчого управління Головного управління СБ України у м. Києві та Київській області капітан юстиції Рибак Ярослав Валерійович, розглянувши матеріали досудового розслідування, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22023000000001161 від 13.11.2023 та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, відповідно до ст.ст. 42, 111, 112, 276, 277, 278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Коцабі Руслану Петровичу, 18.08.1966 року народження, українцю, уродженцю м. Івано-Франківськ Івано-Франківської області, Україна, громадянину України, зареєстрованому за адресою: Івано-Франківська область, Івано-Франківський район, м. Івано-Франківськ, вул. Кармелюка, буд. 2, кв. 23, обвинувальний акт відносно якого за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 111 та ч. 1 ст. 114 КК України скеровано до Івано-Франківського міського суду, -

про те, що він підозрюється у:

- виправдовуванні збройної агресії російської федерації проти України, розпочатої в 2014 році, вчиненому у складі організованої групи, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 436-2 КК України;

- державній зраді, тобто діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, інформаційній безпеці України, а саме: наданні іноземній державі, іноземній організації та їх представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, вчинене в умовах воєнного стану, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 111 КК України.

Фактичні обставини кримінальних правопорушень, у вчиненні яких підозрюється Коцаба Р.П.

Досудовим розслідуванням встановлено, що не пізніше жовтня 2022 року у Медведчука Віктора Володимировича, з метою підтримки дій військово-політичного керівництва рф та забезпечення можливості здійснення збройної агресії рф проти України, виник злочинний умисел проти основ національної безпеки України, а саме у підриві державного суверенітету, територіальній цілісності, демократичного конституційного ладу та інших життєво важливих національних інтересів України, шляхом проведення підривної діяльності в інформаційній сфері; інформаційної діяльності направленої на підтримку російської федерації та уникнення нею відповідальності за збройну агресію; публікацію матеріалів з закликами щодо зміни меж території або державного кордону України, виправдовування, визнання правомірною збройну агресію рф проти України; здійснення інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором, спрямованої на її підтримку та публікації матеріали, спрямованих на розпалювання національної та релігійної ворожнечі.

З цією метою Медведчук В.В., допомагаючи представникам російської федерації у підривній діяльності проти України в інформаційній сфері, вирішив створити організовану групу, діяльність якої спрямувати на здійснення інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором.

Так, Медведчук В.В., спланував досягнути поставленої мети за рахунок створення і керування організованою групою, яку він почав формувати у жовтні 2022 року, обравши направленістю її діяльності – проведення інформаційно-психологічних спеціальних операцій для здійснення інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором та формування у суспільстві потрібної точки зору для підтримки держави агресора, антиукраїнської пропаганди та дискредитації України, шляхом розповсюдження через інформаційні агентства.

З метою юридичного оформлення та надання організаційно-правової форми зазначеній протиправній діяльності, Медведчук В.В. у невстановлений досудовим розслідуванням час, проте не пізніше 10.01.2023, будучи громадянином України, усвідомлюючи злочинність своїх дій, перебуваючи на території країни-агресора - росії, надав вказівку громадянину України Жарких Д.Ю. зареєструвати відповідно до законодавства російської федерації громадську організацію.

Надалі, 09.06.2023 громадянином України Жарких Д.Ю. на виконання

вказівки Медведчука В.В. зареєстровано «Региональное общественное движение «За развитие гражданского общества «Другая Украина» (ЕГРЮЛ 1237700402092, 119002, г. Москва, вн. тер. г. Муниципальный округ арбат, пер. Карманицкий, д. 9, офис 405В) (надалі – «РОД «Другая Украина»), де Жарких Д.Ю. зайняв посаду голови виконавчого комітету.

Реалізуючи свій злочинний умисел Медведчук В.В., будучи громадянином України до 10.01.2023, з метою надання допомоги країні-агресору – російській федерації у проведенні підривної діяльності проти України, у жовтні 2022 року залучив до складу організованої групи осіб, які розділяли його інтереси та прагнення, а саме Марчевського А.П., Жарких Д.Ю. (обвинувальний акт відносно якого за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 111 скеровано до Солом'янського районного суду м. Києва), Коваленка Р.О., Калинчука Р.В. (обвинувальний акт відносно якого, за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. ст. 255, ч. 6 ст. 111-1 та ч. 3 ст. 161 КК України скеровано до Солом'янського районного суду м. Києва), Таксюра Я.І. (засуджений Шевченківський районним судом м. Києва до 12 років позбавлення волі та у подальшому обмінаний до рф на понад 50 українських полонених військовослужбовців), Гіганова Б.В., Дудкіна Ю.А. (обвинувальний акт відносно якого за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 111 та ч. 1 ст. 161 КК України скеровано до Печерського районного суду м. Києва), Коцабу Р.П. (обвинувальний акт відносно якого за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 111, ч. 1 ст. 114 КК України скеровано до Івано-Франківського міського суду), Ясинського О.В., Хорошевську Н.В., Лазарева О.С. (обвинувальний акт відносно якого за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 111, ч. 1 ст. 161 КК України скеровано до Шевченківського районного суду м. Києва), Молчанова К.А. (якому повідомлено про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 6 ст. 111-1, ч. 3 ст. 436-2 КК України) та інших невстановлених досудовим розслідуванням осіб, які мали необхідний досвід, відповідне соціальне положення та зв'язки у інформаційній сфері.

З цією метою Медведчуком В.В. був розроблений єдиний план з розподілом ролей та функцій кожного з учасників групи, відповідно до якого, завданнями і метою існування організованої групи було систематична обробка, творення, зберігання і підготовка інформації, випуск та поширення новин, надання фото та іншої інформаційної продукції засобам масової інформації в російській федерації та за її межами, шляхом розповсюдження через інформаційне агентство.

При цьому, Марчевський А.П., Жарких Д.Ю., Коваленко Р.О., Калинчук Р.В., Таксюра Я.І., Гіганов Б.В., Дудкін Ю.А., Коцаба Р.П., Ясинський О.В., Хорошевська Н.В., Лазарев О.С., Молчанов К.А. та інші невстановлені досудовим розслідуванням особи, усвідомлюючи протиправність даної пропозиції, добровільно і свідомо надали згоду на вступ до організованої Медведчуком В.В. організованої злочинної групи та проведення у її складі підривної діяльності проти України.

Організована злочинна група, створена Медведчуком В.В.,

характеризувалась наступним чином, зокрема:

- наявністю єдиного злочинного плану, який полягав у здійсненні інформаційної діяльності, направленої на підтримку російської федерації та уникнення нею відповідальності за збройну агресію; публікацію матеріалів з закликами щодо зміни меж території або державного кордону України, виправдовування, визнання правомірною збройну агресію РФ проти України; здійснення інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором, спрямованої на її підтримку та публікації матеріалів, спрямованих на розпалювання національної та релігійної ворожнечі

- метою організованої злочинної групи, яка полягала у наданні країні агресору допомоги у проведенні підривної діяльності проти України.

- попередньою зорганізованістю в спільне об'єднання, про що свідчить розроблений Медведчуком В.В. та схвалений усіма учасниками план вчинення злочинної діяльності, підпорядкування, чіткий розподіл ролей між учасниками об'єднання, наявність організатора, безпосередніх виконавців, юридичне супроводження діяльності;

- стійкістю організованої злочинної групи, про що свідчить тривалість, системність та детальна організація функціонування об'єднання, наявність необхідних для функціонування фінансових можливостей, а також згуртованості, що засвідчують міцні внутрішні зв'язки між учасниками об'єднання, встановлені загальні правила поведінки, єдиний план злочинних дій та усвідомлення кожним з учасників факту об'єднання з іншими особами для досягнення єдиного злочинного результату;

- «спеціалізацією» злочинної діяльності учасників організованої групи, яка виражалась у вчиненні злочинів проти основ національної безпеки України, зокрема, вчинення деструктивного інформаційного психологічного впливу, спрямованого на шкоду обороноздатності, державній та інформаційній безпеці України, виправдовування, заперечення, визнання правомірною збройної агресії російської федерації проти України, публічні заклики до насильницької зміни влади в Україні, розпалювання релігійної та національної ворожнечі;

- ретельною, довготривалою підготовкою до вчинення злочинів, яка полягала у плануванні учасниками організованої групи вчинення злочинів, вжитті заходів з метою реалізації злочинного умислу;

- тривалістю існування організованої групи, а саме з жовтня 2022 року по теперішній час, що підтверджується здійсненням систематичних публікацій та виступів;

- розподілом ролей та функцій між учасниками організованої злочинної групи, а саме:

Медведчук В.В. - організував та очолив організовану злочинну групу, визначивши необхідну для досягнення загальної злочинної мети кількість її учасників, а також злочинну спеціалізацію вказаної групи, з метою реалізації злочинного плану, особисто погоджував кількість, частоту та час проведення дій, спрямованих на здійснення інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором, на підтримку держави-агресора, на уникнення нею відповідальності за збройну агресію проти України, наданні допомоги

російській федерації в проведенні підривної діяльності проти України; координував та контролював дії учасників організованої групи під час вчинення злочинів; забезпечував та здійснював організацію підготовки інформаційних акцій за визначеною ним тематикою, а також час проведення таких акцій та їх учасників; планував вчинення злочинів та розподіляв функції учасників групи для досягнення розробленого ним плану, відомого всім учасникам угруповання; підтримував постійний зв'язок між членами організованої групи через засоби телефонного зв'язку, месенджери та під час особистих зустрічей; забезпечував засобами конспірації, а також фінансував злочинну діяльність.

Марчевський А.П., – будучи виконавцем та активним учасником організованої групи, на виконання вказівок організатора Медведчука В.В., здійснював безпосередній контроль, керівництво сайтом «Voice of Europe» та контроль за діями невстановлених досудовим розслідуванням осіб, які здійснювали публікації, а також виконання останніми плану злочинних дій, покладених функцій та розподілених ролей.

Коваленко Р.О. - будучи виконавцем та активним учасником організованої групи, на виконання вказівок Медведчука В.В., погоджував кількість, частоту та час проведення дій, спрямованих на здійснення інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором, на підтримку держави-агресора, спрямованої на уникнення нею відповідальності за збройну агресію проти України, координував та контролював дії учасників організованої групи під час вчинення злочинів, забезпечуючи при цьому взаємозаміну; забезпечував та здійснював організацію підготовки інформаційних акцій за визначеною організатором тематикою, а також час проведення таких акцій та їх учасників; підтримував постійний зв'язок між членами організованої групи через засоби телефонного зв'язку, месенджери та під час особистих зустрічей.

Жарких Д.Ю., - будучи виконавцем та активним учасником організованої групи, на виконання вказівок Медведчука В.В., погоджував кількість, частоту та час проведення дій, спрямованих на здійснення інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором, на підтримку держави-агресора, спрямованої на уникнення нею відповідальності за збройну агресію проти України, координував та контролював дії учасників організованої групи під час вчинення злочинів, забезпечуючи при цьому взаємозаміну; забезпечував та здійснював організацію підготовки інформаційних акцій за визначеною організатором тематикою, а також час проведення таких акцій та їх учасників; підтримував постійний зв'язок між членами організованої групи через засоби телефонного зв'язку, месенджери та під час особистих зустрічей.

Також, Жарких Д.Ю., на виконання вказівок Медведчука В.В. безпосередньо впливав на редакційну політику інформаційних ресурсів «Другая Украина», а також відповідно до рольового розподілу Жарких Д.Ю., виконуючи функцію головного редактора інформаційного ресурсу «Другая Украина», забезпечував реалізацію злочинного умислу шляхом публікацій та участі у відповідних інформаційно-психологічних операціях.

Калинчук Р.В., Таксюр Я.І., Гіганов Б.В., Дудкін Ю.А., Молчанов К.А.,

Ясинський О.В., Коцаба Р.П., Хорошевська Н.В., Лазарєв О.С, будучи виконавцями та активними учасниками організованої групи, згідно з розподілом ролей, виконували наступні функції, а саме: готували та публікували інформаційні матеріали з метою проведення підривної діяльності в інформаційній сфері; проводили діяльність направлену на завдання шкоди обороноздатності та інформаційній безпеці України, шляхом надання іноземній державі та її представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України; публікували матеріали, спрямовані на виправдовування, заперечення, визнання правомірною збройної агресії російської федерації проти України, а також здійснювали публікації із закликами до насильницької зміни влади в Україні, розпалювання релігійної та національної ворожнечі.

Досудовим розслідуванням встановлено, що у червні 2023 року на виконання розробленого єдиного злочинного плану, діючи умисно у складі організованої групи, продовжуючи реалізацію спільного злочинного умислу спрямованого на виправдовування збройної агресії російської федерації проти України, розпочатої в 2014 році, Медведчук В.В., будучи організатором організованої злочинної групи, надав вказівку Жарких Д.Ю., який є відповідальним за редакційну політику інформаційних ресурсів «Другая Украина, підготувати матеріали, у яких містяться виправдовування збройної агресії російської федерації проти України, розпочатої в 2014 році.

Після, цього Жарких Д.Ю. спільно із Коваленком Р.О., на виконання вказівки Медведчука В.В., організували процес виготовлення Коцабою Р.П. інформаційних матеріалів, у яких міститься виправдовування збройної агресії російської федерації проти України, розпочатої в 2014 році, які в подальшому, невстановленими досудовим розслідуванням особами, розміщувалися на каналі відеохостингу RuTube під назвою «Другая Украина», за посиланням: «<https://rutube.ru/channel/31392521/>» та на сайті російського інформаційного агентства «РИА Новости», за посиланням: «<https://ria.ru>».

У подальшому, Коцаба Р.П. на виконання вказівки Жарких Д.Ю. та Коваленка Р.О., усвідомлюючи злочинний характер своїх дій та той факт, що відеозапис його виступу буде розміщено на каналі відеохостингу «Rutube», який має назву - «Другая Украина», за посиланням: «<https://rutube.ru/channel/31392521/>», взяв участь у підготовці відеозапису з назвою «Другая Америка» с Русланом Коцабой», який опубліковано 15.11.2023 на каналі відеохостингу «Rutube», який має назву - «Другая Украина», за посиланням: «<https://rutube.ru/video/d65a2525398bcff162825d757693010a/>».

Так, встановлено, що у мовленнєвому повідомленні зазначеної публікації містяться висловлювання, зміст яких свідчить про наявність у ній виправдовування збройної агресії російської федерації проти України, розпочатої в 2014 році.

Таким чином, Коцаба Р.П. підозрюється у виправдовуванні збройної агресії російської федерації проти України, розпочатої в 2014 році, вчиненому у складі організованої групи, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 436-2 КК України.

Крім цього, досудовим розслідуванням встановлено, що не пізніше жовтня 2022 року у Медведчука Віктора Володимировича, з метою підтримки дій військово-політичного керівництва рф та забезпечення можливості здійснення збройної агресії рф проти України, виник злочинний умисел проти основ національної безпеки України, а саме у підриві державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших життєво важливих національних інтересів України, шляхом проведення підривної діяльності в інформаційній сфері; інформаційної діяльності направленої на підтримку російської федерації та уникнення нею відповідальності за збройну агресію; публікацію матеріалів із закликами щодо зміни меж території або державного кордону України, виправдовування, визнання правомірною збройну агресію рф проти України; здійснення інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором, спрямованої на її підтримку та публікації матеріалів, у яких міститься розпалювання національної та релігійної ворожнечі.

З цією метою Медведчук В.В., допомагаючи представникам російської федерації у підривній діяльності проти України в інформаційній сфері, вирішив створити організовану групу, діяльність якої спрямувати на здійснення інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором.

Медведчук В.В., спланував досягнути поставленої мети за рахунок створення і керування організованою групою, яку він почав формувати у жовтні 2022 року, обравши направленістю її діяльності – проведення інформаційно-психологічних, спеціальних операцій для здійснення інформаційної діяльності у співпраці з державою-агресором та формування у суспільстві потрібної точки зору для підтримки держави агресора, антиукраїнської пропаганди та дискредитації України, шляхом розповсюдження через інформаційні агентства.

Реалізуючи свій злочинний умисел Медведчук В.В., будучи громадянином України до 10.01.2023, з метою надання допомоги країні-агресору – російській федерації у проведенні підривної діяльності проти України, у жовтні 2022 року залучив до складу організованої групи осіб, які розділяли його інтереси та прагнення, а саме Марчевського А.П., Жарких Д.Ю. (обвинувальний акт відносно якого за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 111 скеровано до Солом'янського районного суду м. Києва), Коваленка Р.О., Калинчука Р.В. (обвинувальний акт відносно якого за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. ст. 255, ч. 6 ст. 111-1, ч. 3 ст. 161 КК України скероно до Солом'янського районного суду м. Києва), Таксюра Я.І. (засуджений Шевченківський районним судом м. Києва до 12 років позбавлення волі та у подальшому обмінаний до рф на понад 50 українських полонених військовослужбовців), Гіганова Б.В., Дудкіна Ю.А. (обвинувальний акт відносно якого за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 111 та ч. 1 ст. 161 КК України скеровано до Печерського районного суду м. Києва), Коцабу Р.П. (обвинувальний акт відносно якого за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 111 та ч. 1 ст. 114 КК України скеровано до Івано-Франківського міського суду),

Ясинського О.В., Хорошевську Н.В., Лазарева О.С. (обвинувальний акт відносно якого за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 111 та ч. 1 ст. 161 КК України скеровано до Шевченківського районного суду м. Києва), Молчанова К.А. (якому повідомлено про підозру у вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 6 ст. 111-1 та ч. 3 ст. 436-2 КК України) та інших невстановлених досудовим розслідуванням осіб, які мали необхідний досвід, відповідне соціальне положення та зв'язки у інформаційній сфері.

З цією метою Медведчуком В.В. був розроблений єдиний план з розподілом функцій кожного з учасників групи, відповідно до якого, завданнями і метою існування організованої групи було систематична обробка, творення, зберігання і підготовка інформації, випуск та поширення новин, надання фото та іншої інформаційної продукції засобам масової інформації в росії та за її межами, шляхом розповсюдження через інформаційне агентство.

Отримавши від Марчевського А.П., Жарких Д.Ю., Коваленка Р.О., Калинчука Р.В., Таксюра Я.І., Гіганова Б.В., Дудкіна Ю.А., Коцаби Р.П., Ясинського О.В., Хорошевської Н.В., Лазарева О.С., Молчанова К.А. та інших невстановлених досудовим розслідуванням осіб згоду на проведення підривної діяльності проти України, Медведчук В.В. розробив загальний план, який довів до відома її учасників, за яким їх дії були направлені на досягнення єдиного злочинного результату.

При цьому, Медведчук В.В. визначив Марчевського А.П., Жарких Д.Ю., Коваленка Р.О., Калинчука Р.В., Таксюра Я.І., Гіганова Б.В., Дудкіна Ю.А., Коцабу Р.П., Ясинського О.В., Хорошевську Н.В., Лазарева О.С., Молчанова К.А. та інших невстановлених досудовим розслідуванням осіб, як учасників організованої групи та виконавцями вчинюваних ними злочинів, а основною метою діяльності організованої групи – вчинення кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України, шляхом оприлюднення спеціально підібраної, явно недостовірної, неповної та упередженої інформації, зміст якої охоплював ідеї, щодо проведення інформаційно-психологічних спеціальних операцій для формування у суспільстві потрібної точки зору для підтримки держави агресора, антиукраїнської пропаганди та дискредитації України, підриву довіри до українського патріотичного суспільства, повернення України в зону політичного впливу росії та інші життєво важливі національні інтереси України.

Медведчук В.В., будучи організатором, поклав на себе функції керівника та особисто погоджував кількість, спосіб оприлюднення спеціально підібраної, явно недостовірної, неповної та упередженої інформації, зміст якої охоплював ідеї, що містять суспільні протиріччя, провокують конфлікти, підривають державний суверенітет, територіальну цілісність, демократичний конституційний лад та інші життєво важливі національні інтереси України; забезпечував та здійснював організацію підготовки інформаційних акцій за визначеною ним тематикою, а також час проведення таких акцій та їх учасників.

При цьому, Коцаба Р.П. усвідомлював протиправність даної пропозиції, оскільки раніше притягувався до кримінальної відповідальності за вчинення аналогічних злочинів. Зокрема, упродовж восьми років Коцаба Р.П. брав участь в інформаційній діяльності у телепередачах телеканалу «112», «NewsOne» та «Zik» та здійснював неодноразові виступи та публікації на шкоду інформаційній безпеці України, обвинувальний акт відносно якого за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 111, ч. 1 ст. 114 КК України скеровано до Івано-Франківського міського суду.

Так, Коцаба Р.П. на виконання вказівки Медведчука В.В., з метою реалізації злочинного плану, взяв участь в інтерв'ю, яке в подальшому 22.10.2022 розміщено на YouTube каналі під назвою: "Francesca Donato" за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=94MrlOoJoes>.

Відповідно до зібраних доказів інформаційна діяльність осіб, що зафіксована у відеозаписах та публікаціях, поширених на каналі відеохостингу RuTube під назвою «Другая Украина» (<https://rutube.ru/channel/31392521/>), а також на вебсайті «Другая Украина» (<https://theotherukraine>) та на сайті російського інформаційного агентства «РИА Новости» (<https://ria.ru>) є формою підривної діяльності проти України, а також акцією вигідного деструктивного інформаційного психологічного впливу, спрямованою на надання військово-політичному керівництву російської федерації та його представникам допомоги у проведенні підривної діяльності на шкоду обороноздатності, державній та інформаційній безпеці України та у публікаціях розміщених на платформі медійної організації «Voice of Europe» містяться ознаки інформаційно-психологічного впливу на шкоду інформаційній безпеці України та ознаки проведення підривної діяльності проти України в інформаційній сфері.

Таким чином, Коцаба Р.П. підозрюється державній зраді, тобто діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, інформаційній безпеці України, а саме: наданні іноземній державі, іноземній організації та їх представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України вчинене в умовах воєнного стану, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 111 КК України.

Старший слідчий в ОВС 3-го відділу слідчого управління
Головного управління СБ України
у м. Києві та Київській області

Ярослав РИБАК

ПОГОДЖУЮ
Прокурор відділу нагляду
за додержанням законів
органами, які ведуть
боротьбу з організованою
злочинністю Київської
обласної прокуратури

Олег ІВАСІВКА

ПАМ'ЯТКА
про процесуальні права та обов'язки підозрюваного
Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Закон України «Про попереднє ув'язнення»

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

- на захист відповідно до кримінально-процесуального законодавства;
- на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту)
- особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника, знайомитися з правилами тримання під вартою;
- на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;
- одержувати два рази на місяць передачі або посилки та грошові перекази і передачі;
- купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального

розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;

- користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінальної справи;

- користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;

- відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їм віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;

- на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;

- звертатись із скаргами, заявами та листами до державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки виправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 28 років) мають право отримувати психолого-педагогічну допомогу спеціалістів центрів соціальних служб для молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді взяття під варту в зв'язку з провадженням в іншій справі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Виправно-трудовим кодексом України для виду режиму виправно-трудової колонії, призначеного їм Державним департаментом України з питань виконання покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється Державним департаментом України з питань виконання покарань. Міністерством оборони України за погодженням з Генеральною прокуратурою України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

- додержуватися порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;

- дотримуватися санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;

- бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою;

- не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;

- бережливо ставитися до інвентарю, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Кримінальний кодекс України

Стаття 75. Звільнення від відбування покарання з випробуванням

1. Якщо суд, крім випадків засудження за корупційне кримінальне правопорушення, кримінальне правопорушення, пов'язане з корупцією, кримінальне правопорушення, передбачене статтями 403, 405, 407, 408, 429 цього Кодексу, вчинене в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці, порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керували транспортними засобами у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебували під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, катування, передбачене частиною третьою статті 127 цього Кодексу, при призначенні покарання у виді виправних робіт, службового обмеження для військовослужбовців, обмеження волі, а також позбавлення волі на строк не більше п'яти років, враховуючи тяжкість кримінального правопорушення, особу винного та інші обставини справи, дійде висновку про можливість виправлення засудженого без відбування покарання, він може прийняти рішення про звільнення від відбування покарання з випробуванням.

Обмеження щодо застосування звільнення від відбування покарання з випробуванням, передбачені абзацом першим цієї частини, не застосовуються, якщо суд приймає рішення про звільнення від відбування покарання з випробуванням у випадку затвердження угоди про визнання винуватості у кримінальних провадженнях щодо корупційних кримінальних правопорушень, кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією.

2. Суд приймає рішення про звільнення від відбування покарання з випробуванням у випадку затвердження угоди про примирення або про визнання винуватості, якщо сторонами угоди узгоджено покарання у виді виправних робіт, службового обмеження для військовослужбовців, обмеження волі, позбавлення волі на строк не більше п'яти років, а також узгоджено звільнення від відбування покарання з випробуванням.

У кримінальних провадженнях щодо корупційних кримінальних правопорушень, кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією, суд приймає рішення про звільнення від відбування покарання з випробуванням у випадку затвердження угоди про визнання винуватості, якщо сторонами угоди узгоджено звільнення від відбування покарання у виді позбавлення волі на строк не більше восьми років або іншого більш м'якого покарання, а також узгоджено звільнення від відбування покарання з випробуванням.

3. У випадках, передбачених частинами першою, другою цієї статті, суд ухвалює звільнити засудженого від відбування призначеного покарання, якщо він протягом визначеного іспитового строку не вчинить нового кримінального правопорушення і виконає покладені на нього обов'язки. Тривалість іспитового строку та обов'язки, які покладаються на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням, визначаються судом.

4. Іспитовий строк встановлюється судом тривалістю від одного року до трьох років.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені Кримінальним процесуальним кодексом України, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту – мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених Кримінальним процесуальним кодексом України та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою – негайно повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 Кримінального процесуального кодексу України;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог Кримінального процесуального кодексу України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 Кримінального процесуального кодексу

України, та вимагати відкриття матеріалів, згідно зі статтею 290 Кримінального процесуального кодексу України;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та Кримінальним процесуальним кодексом України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Підозрюваний: _____ / _____ /

Старший слідчий в ОВС слідчого управління
ГУ СБ України у м. Києві та Київській області

Ярослав РИБАК